

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło

w sprawie z odwołania P. W., R. K. i A. K.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Jaśle
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 4 lipca 2023 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się R. K. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie
z dnia 25 lutego 2022 r., sygn. akt III AUa 105/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od odwołującej się R. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

(JK)

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie wyrokiem z 25 lutego 2022 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie z 17 listopada 2020 r. w ten sposób, że oddalił odwołania P. W. oraz R. s.c. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Jaśle z 21 marca 2019 r. stwierdzającej, że P. W. jako pracownik u płatnika składek R. s.c. w S. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom:

emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 sierpnia 2014 r. do 30 września 2014 r.

Odwołująca się R. K. wywiodła od powyższego wyroku skargę kasacyjną. Zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w całości, w podstawach skargi podniosła zarzut naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 83 k.c. w związku z art. 300 k.p., przez nieprawidłową wykładnię lub błędne zastosowanie i przyjęcie, że w niniejszej sprawie można mówić o pozorności zawartej umowy o pracę, podczas gdy fakt zatrudnienia P. W. został w sposób jasny i bezsporny wykazany za pomocą dokumentów i zeznań świadków, a Sąd drugiej instancji nie wyjaśnił, na jakiej podstawie przyjął w przedmiotowym przypadku pozorność zawartej umowy o pracę. Skarżąca podniosła też zarzut naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, a to: 1) art. 379 pkt 4 k.p.c., przez rozpoznanie przedmiotowej sprawy przez sąd niewłaściwie obsadzony, niezapewniający obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy, a także rozpoznania zgodnego z zasadami demokratycznego państwa prawa i standardów obowiązujących na terenie Unii Europejskiej (sędzia przewodniczący powołany został na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw - uchwała Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA 1-4110-1/20 oraz judykaty tam wskazane; 2) art. 382 oraz art. 327¹ § 1 i 2 w związku z art. 387 § 2¹ i art. 391 § 1 w związku z art. 386 § 1 k.p.c., przez nieprzestrzeganie kompetencji rozpoznawczych i kontrolnych przez Sąd odwoławczy i niespełnienie jego procesowej funkcji, a nadto sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku w sposób niezrozumiały i wręcz wewnętrznie sprzeczny, przez co w rzeczywistości doszło do pominięcia znacznej części materiału zebranego w postępowaniu, braku wyczerpujących ustaleń faktycznych i prawnych, jakie legły u podstaw rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji, abstrakcyjnej oceny zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, co w efekcie doprowadziło do modyfikacji wyroku Sądu pierwszej instancji, przez oddalenie odwołań wnioskodawców.

Z powołaniem się na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania w całości; ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do

ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała na jej oczywistą zasadność, albowiem Sąd Apelacyjny w Rzeszowie procedował w składzie niedopuszczalnym z perspektywy tak przepisów prawa krajowego, jak i zasad konstytucyjnych, a nadto wbrew wykładni zawartej w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, gdyż sędzia referent została nominowana na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, zaś do wydania rozstrzygnięcia i do przyjęcia tej sprawy do rozpoznania przez tego sędziego doszło po podjęciu uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA 1-4110-1/20, przy czym nie można potraktować sądu jako obiektywnego i niezależnego w sytuacji, kiedy sędzia referent podejmuje decyzję prawno - kształtującą dla organu publicznego, jakim jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, która jest wykładnią korzystną, czyli realizując politykę władzy wykonawczej zmierzającą do ograniczenia swobód i wolności obywatelskich.

Ponadto, Sąd drugiej instancji zmieniając wyrok Sądu Okręgowego, nie dokonał żadnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym przede wszystkim pominął treść zeznań świadków i stron oraz dokumenty przedłożone do akt sprawy przez wnioskodawców. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest zaś wewnętrznie sprzeczne, brak jest przy tym wskazania przez Sąd Apelacyjny, czy podziela ustalenia Sądu pierwszej instancji w zakresie stanu faktycznego, czy też nie, co już samo w sobie stanowi oczywiste naruszenie.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania; ewentualnie wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od skarżącej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Jaśle kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydyczne argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zdaniem Sądu Najwyższego, skarżąca nie ma racji, zarzucając, że w sprawie zakończonej zaskarżonym wyrokiem wystąpiła nieważność postępowania, o której stanowi w art. 379 pkt 4 k.p.c. w uwagi na udział w składzie orzekającym nieuprawnionej osoby.

Jak stwierdzono w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/20 (OSNC 2020 nr 4, poz. 34), nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw oraz że nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady

Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Sąd Najwyższy w powołanej uchwale wyraźnie odróżnił więc sytuację osób powołanych do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego od tych, które zostały powołane do pełnienia urzędu sędziego sądu powszechnego albo wojskowego. W odniesieniu do sędziów sądów powszechnych i wojskowych wyjaśnił zaś, że ze względu na praktyczną możliwość wdrożenia kontroli dochowania standardu bezstronności i niezawisłości, większe zróżnicowanie skali wadliwości procedur konkursowych oraz statusu biorących w nich udział osób, a także odmienne konstytucyjne funkcje sądów powszechnych i wojskowych w porównaniu z Sądem Najwyższym, konieczne jest określenie innego mechanizmu ustalania przesłanek stosowania art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz art. 379 pkt 4 k.p.c. W szczególności mechanizm ten powinien polegać na ocenie zarówno stopnia wadliwości poszczególnych postępowań konkursowych, jak też okoliczności odnoszących się do samych sędziów biorących w nich udział oraz charakteru spraw, w których orzekają lub orzekały sądy z ich udziałem. Nie jest zatem wykluczone, że mimo powstania zasadniczych wątpliwości co do tego, czy dochowany zostaje standard niezawisłości i bezstronności danego sędziego uczestniczącego w składzie sądu ze względu na objęcie przez niego urzędu w postępowaniu konkursowym przeprowadzonym w sposób ustalony ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, to w konkretnych okolicznościach wątpliwości te nie zostaną potwierdzone, co będzie równoznaczne z koniecznością przyjęcia, że skład sądu z jego udziałem spełnia minimalne wymagania dla zachowania niezawisłości i bezstronności. (...) Należy między innymi przeprowadzić rozróżnienie między sytuacjami, w których oceniane powołanie nastąpiło po raz pierwszy na urząd sędziego, oraz w których wiązało się z objęciem kolejnego urzędu przez sędziego w sądzie wyższego rzędu. Osoby,

które wcześniej zostały powołane na urząd sędziego w niebudzących wątpliwości procedurach, przystępując do konkursu na urząd sędziego w sądzie wyższego rzędu, posiadały już status sędziów w rozumieniu konstytucyjnym. Przeszły już zatem wcześniej określony, prawidłowy proces weryfikacji. Tego domniemania brak w przypadku osób powołanych na urząd sędziego w sądzie powszechnym lub wojskowym po raz pierwszy, zwłaszcza gdy chodzi o pierwsze powołanie do sądu wyższego szczebla w sytuacji, gdy udział w postępowaniu konkursowym nie jest konsekwencją uczestnictwa w długotrwałym procesie szkolenia do zawodu sędziego, w szczególności ukończenia aplikacji sądowej lub sędziowskiej i zdania z wynikiem pozytywnym egzaminu sędziowskiego.

Sąd Najwyższy zwrócił również uwagę, że w przypadku opartych na zasadzie kontradiktoryjności postępowań w sprawach cywilnych, samo stanowisko stron ma znaczenie dla sformułowania oceny, czy prowadzący je sąd spełnia standard niezawisłości i bezstronności. Każda z nich może bowiem zgłosić - z wykorzystaniem art. 49 k.p.c. - wniosek o wyłączenie sędziego, który uzyskał powołanie do pełnienia urzędu w okolicznościach rzutujących następnie na postrzeganie go jako sędziego niezależnego i bezstronnego. Brak tego rodzaju wniosków w czasie, gdy toczy się postępowanie, oznacza zwykle, że jego przebieg nie wywołuje wątpliwości stron co do tego, czy sąd rozpoznający ich sprawę jest niezależny, a sędzia niezawisły i bezstronny. Postawa stron prezentowana w toku postępowania, wskazująca na brak zastrzeżeń co do zachowania niezawisłości i bezstronności sędziego nie może pozostać bez wpływu na następczą ocenę, czy doszło do naruszenia standardu bezstronności i niezawisłości sądu prowadzącego postępowanie ze skutkiem w postaci uznania, że sąd ten był obsadzony sprzecznie z prawem.

W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy skarżąca w toku postępowania przed Sądem drugiej instancji nie podnosiła zastrzeżeń dotyczących niezależności i bezstronności sędziego referenta. Nie występowała też w stosunku do sędziego orzekającego z wnioskiem o jego wyłączenie na podstawie art. 49 k.p.c. Również w obecnie ocenianym wniosku, poza argumentacją odwołującą się do wspomnianej uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego i stwierdzenia, że nie można potraktować sądu jako obiektywnego i niezależnego w sytuacji, kiedy sędzia

referent podejmuje decyzję prawno - kształtującą dla organu publicznego, jakim jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, która jest wykładnią korzystną, czyli realizując politykę władzy wykonawczej, zmierzającą do ograniczenia swobód i wolności obywatelskich, skarżąca nie podała żadnych faktów, które mogłyby świadczyć o braku niezawisłości wymienionego sędziego. Tym samym nie można uznać, aby sama formalna wadliwość procedury powołania sędziego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie K. K. wywarła jakikolwiek negatywny wpływ na sposób rozpoznawania przez Sąd drugiej instancji z udziałem tego sędziego środka odwoławczego (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2021 r., I PSK 38/21, niepublikowany i wyrok Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2021 r., III PSKP 13/21, OSNP 2022 nr 2, poz. 11).

Z powyższych względów należało uznać, że skarżąca nie wykazała istnienia omawianej przesłanki przedsądu, to jest nieważności postępowania.

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na oczywistej zasadność wniesionej skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wymaga od skarżącego zawarcia w uzasadnieniu wniosku wywodu prawnego wskazującego, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawienia argumentów na poparcie tego twierdzenia. Zobowiązuje zatem skarżącego do przedstawienia wywodu prawnego uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że strona skarżąca nie wykazała istnienia powołanej przesłanki przedsądu.

Sugerując oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, jej autor nie wskazał przepisu prawa, w którego naruszeniu upatruje tej przesłanki przedsądu. Argumentów za istnieniem okoliczności przemawiającej za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania należałoby zatem poszukiwać w innych elementach konstrukcyjnych skargi, to jest w podstawach kasacyjnych i ich uzasadnieniu. Nie

jest to jednak rolą Sądu Najwyższego na etapie badania kryteriów przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Godzi się podkreślić, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyslać (postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 czerwca 2019 r., II UK 255/18, LEX nr 2688935; z 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130; z 10 marca 2016 r., II CSK 10/16, LEX nr 2009500; z 26 lutego 2016 r., V CSK 518/15, LEX nr 2015640; z 24 września 2015 r., II PK 27/15, LEX nr 2019527). W szczególności rolą Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym nie jest wyręczenie strony reprezentowanej w procesie przez profesjonalnego pełnomocnika we wskazaniu (doprecyzowywaniu) treści postulowanych zagadnień prawnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2019 r., II UK 255/18, LEX nr 2688935).

Odnosząc się zaś do samych zarzutów oczywistego naruszenia prawa procesowego przez Sąd drugiej instancji, warto przypomnieć, że w procesie cywilnym obowiązuje system tzw. apelacji pełnej, w którym postępowanie apelacyjne jest dalszym stadium postępowania przed sądem pierwszej instancji, a sąd apelacyjny ma prawo i często obowiązek ponownego badania sprawy, przeprowadzania w niezbędnym zakresie postępowania dowodowego oraz orzekania na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji i w postępowaniu apelacyjnym. Postępowanie apelacyjne jest zatem kontynuacją postępowania merytorycznego. Sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, a nie apelację. Użyte w art. 378 § 1 k.p.c. sformułowanie, że sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę „w granicach apelacji”, oznacza w szczególności, iż sąd odwoławczy dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadząc lub ponawiając dowody albo poprzestając na materiale zebranym w

pierwszej instancji (art. 381 i art. 382 k.p.c.) i kontroluje prawidłowość postępowania przed sądem pierwszej instancji (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2008 r., zasada prawna, III CZP 49/07, OSNC 2008 nr 6, poz. 55; Monitor Prawniczy 2008 nr 22, s. 37, z uwagami M. Kowalczyk; Palestra 2009 nr 1, s. 270, z glosą G. Rząsy i A. Urbańskiego). Z uwagi na merytoryczny charakter postępowania apelacyjnego, obowiązkiem sądu drugiej instancji nie może być poprzestanie na ustosunkowaniu się do zarzutów skarżącego, lecz musi nim być - niezależnie od treści zarzutów - dokonanie ponownych, własnych ustaleń faktycznych, a następnie poddanie ich ocenie pod kątem prawa materialnego. Obowiązek czynienia ustaleń faktycznych w postępowaniu odwoławczym istnieje więc bez względu na to, czy wnoszący apelację podniósł zarzut dokonania wadliwych ustaleń faktycznych lub ich braku. Jednocześnie obowiązkiem sądu drugiej instancji jest zastosowanie właściwych przepisów prawa materialnego niezależnie od stanowiska stron prezentowanego w toku postępowania oraz zarzutów apelacyjnych. Sąd drugiej instancji powinien dokonać wyczerpującej oceny ustalonego stanu faktycznego z punktu widzenia obowiązującego prawa materialnego i zdać z tej oceny relację w uzasadnieniu swojego wyroku (art. 328 § 2 *in fine* k.p.c.).

Trzeba pamiętać, że uzasadnienie sądu drugiej instancji powinno zawierać te elementy, które ze względu na treść apelacji i zakres rozpoznawanej sprawy są potrzebne do rozstrzygnięcia sporu. Należą do nich ustalenia faktyczne, zastosowanie prawa materialnego, odniesienie się do wszystkich wniosków i zarzutów apelacyjnych oraz do stanowiska strony przeciwnej. Wypełnienie wymagań stawianych uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji może polegać na podzieleniu i uznaniu za własne ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd pierwszej instancji oraz zaakceptowaniu oceny prawnej tego sądu. Ma to miejsce w sytuacji oparcia rozstrzygnięcia na przejętych ustaleniach faktycznych, które stają się ustaleniami sądu drugiej instancji oraz zaakceptowaniu przeprowadzonych przez sąd pierwszej instancji rozważań prawnych. Dopuszczalne jest oparcie orzeczenia apelacyjnego na częściowo podzielonych ustaleniach faktycznych sądu pierwszej instancji, które wymagają skorygowania lub uzupełnienia w niewielkim zakresie, właściwie oznaczonym i omówionym. Istotne jest, żeby podstawa

faktyczna orzeczenia sądu drugiej instancji była dobitnie i właściwie określona. Jeżeli jednak sąd ten przyjmuje odmienne rozstrzygnięcie, niż sąd pierwszej instancji, oparte na innej podstawie faktycznej, powinien dokonać własnych, stanowczych ustaleń faktycznych, które wskazywałyby na zastosowaną podstawę prawną i w uzasadnieniu wskazać te ustalenia.

Nie ma racji skarżąca, zarzucając, że sporządzone przez Sąd Apelacyjny uzasadnienie wyroku nie spełnia powyższych wymagań konstrukcyjnych. Sąd odwoławczy dokonał odmiennej od Sądu Okręgowego oceny materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym i na tej podstawie poczynił własne ustalenia faktyczne, z czego zdał relację w pisemnych motywach orzeczenia w sposób pozwalający na kasacyjną kontrolę toku rozumowania, który doprowadził do wydania zaskarżonego rozstrzygnięcia. Wyjaśnił, na jakich dowodach oparł się oraz jakim dowodom i w jakim zakresie odmówił wiarygodności (k. 6-9 uzasadnienia). W ocenie Sądu drugiej instancji, całe postępowanie stron niniejszego postępowania wskazywało na stworzenie pozoru, że strony łączył stosunek pracy w rozumieniu art. 22 k.p. Zdaniem Sądu, poza formalnym podpisaniem umowy o pracę jej strony nie realizowały spornej umowy. Było to działanie świadome i nakierowane wyłącznie na uzyskanie wymiernych świadczeń z ubezpieczenia społecznego, kosztem pozostałych uczestników systemu ubezpieczeń społecznych. Sąd odwoławczy przyjął zatem, w oparciu o zebrany materiał dowodowy, że sporządzenie spornej umowy o pracę pomiędzy P. W., a B. s.c. było czynnością prawną pozorną w rozumieniu z art. 83 § 1 k.c. Strony umowy o pracę w istocie nie miały zamiaru nawiązania stosunku prawnego o cechach określonych w art. 22 § 1 k.p., a nadto P. W. nie wykonywała zatrudnienia w rozumieniu powołanego przepisu. Konkludując, Sąd Apelacyjny doszedł do wniosku, że zgłoszenie P. W. do ubezpieczenia społecznego oraz wypełnienie dokumentacji pracowniczej jej dotyczącej nastąpiło jedynie pod pozorem zatrudnienia, gdyż dotyczyło osoby, która nie mogła być uznana za podmiot ubezpieczenia pracowniczego, ponieważ nie świadczyła pracy w ramach stosunku pracy. Skoro postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawczyni nie nawiązała stosunku pracy z płatnikiem składek, brak było podstaw do objęcia jej z

tego tytułu ubezpieczeniem społecznym na podstawie art. 13 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym.

Dokonana przez Sąd odwoławczy ocena okoliczności faktycznych i związana z tym wykładnia prawa (wyrażona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku) mieszczą się w granicach uznania sędziowskiego. Podnoszone przez skarżącą w tym zakresie argumenty stanowią zatem polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi. Zgodnie zaś z art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalania faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie zajmuje się oceną materiału dowodowego, nie ma również kompetencji do kontrolowania prawidłowości oceny dowodów dokonanej przez sąd drugiej instancji według kryteriów opisanych w art. 233 § 1 k.p.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., II UK 403/12, LEX nr 1350309).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zgodnie z art. 398²¹ w związku z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

(JK)

[f.n]